

Huhtikuu 2025

Silta

Tamperelainen
seurakuntalehti

siltalehti.fi

Avoimessa kahvilassa
voi jutella kaikesta
maan ja taivaan välillä

A 4

Läheisen ihmisen
menettäminen
itsemurhan kautta
on käännekohta
elämässä

A 18

Hiljaisen viikon
ja pääsiäisen
tapahtumia
tässä lehdessä

Jyrki 69
Linnankivi:

**”Kirkko on toivon
siemen. Ei meillä tässä
olekaan mitään hätää.”**

A 6

Palmusunnuntai on tärkeä

PALMUSUNNUNTAI on kristillisessä perinteessä tärkeä päivä. Jeesus ratsasti tuolloin Jerusalemiin, ja ihmiset heittivät palmunoksia hänen kulkutielleen osoittaakseen kunnioitustaan.

Palmusunnuntaina alkoi kuitenkin kunnian kunninkaan alennustie. Jeesus kulki kohti kärsimystä ja kuolemaa, mutta juuri niistä tuli toivon ja voiton merkkejä kristityille.

Tämän muistelemiseen on liittynyt tapa tuoda kirkkoihin palmunoksia ja niistä tehtyjä koristeita. Niitä on myös kannettu palmusunnuntain kulkueissa. Pohjoisessa on palmunoksien sijasta käytetty kukkivia pajunoksia pajunkissoineen.

Palmusunnuntain vietto on nykyisinkin tuttu perinne monissa lapsiperheissä. Perheen pienimmät askartelevat pajunoksista virpomisvitsoja ja ansaitsevat pääsiäismunia ja muita herkkuja naapureita virpomalla.

Virpominen on alun perin ortodoksinen perinne. Nykyisin siihen on yhdistetty myös karnevalistista pukeutumista, mikä tietenkin lapsille suo-

takoon. Nykylapset myös vaativat palkkansa heti eivätkä vasta viikon kuluttua pääsiäissunnuntaina.

TÄNÄ VUONNA palmusunnuntai 13. huhtikuuta on tärkeä päivä myös siksi, että maassamme järjestetään kunta- ja aluevaalit. Ennakkoon ääniä voi antaa jo 2.–8. huhtikuuta.

Tampereella vaalit ovat erityisen jännittävät, koska palmusunnuntaina ratkeaa myös se, kenestä tulee Tampereen seuraava pormestari.

Tampereen seurakuntien, Yleisradion ja kaupunkilehti *Tampere*lainen yhteinen pormestari-entti järjestettiin Vanhassa kirkossa jo 24. maaliskuuta. Ohjelma on edelleen katsottavissa 23. huhtikuuta saakka YLE Arenassa.

Toivoa sopii, että muutkin median tarjoamat vaalikeskustelut ja -koneet innostavat ihmisiä perehtymään esillä oleviin teemoihin ja antamaan äänensä mieleiselleen ehdokkaalle.

Politiikka on yhteisten asioiden hoitamista. Äänestämällä saa olla rakentamassa kaupunkimme ja

hyvinvointialueemme tulevaisuutta sekä vaikuttaa ihmisten turvallisuuteen ja arjen sujumiseen.

VAALISUNNUNTAI jälkeen alkaa hiljainen viikko, joka huipentuu pääsiäisen pyhiin. Toivoa sopii, että vapaapäivät ja juhlaperinteet maadoittavat ihmisiä keskittymään elämän tärkeimpiin asioihin.

Kun maailma on sekasortoinen, pelottava ja välillä toivotonkin, hiljentymisen pääsiäisen ajan konserteissa ja jumalanpalveluksissa voi rauhoittaa.

Voimia arkeen antavat myös yhdessäolo ja ateoriointi läheisten kanssa. Siunattua pääsiäistä! 🕊

Huhtikuu | Tekstit Teemu Paarlahti

Kuva: Katja Rantavaara

Risti näyttää suunnan

HUHTIKUU JA PÄÄSIÄISPYHÄT. Palmusunnuntai ja piinaviikko. Kiirastorstaina asetumme ehtoollisen salaisuuden äärelle. Laulamme polusta, joka vie Golgatalle. Pitkäperjantaina tapahtuu oikeusmurha ja ihan oikea murha. Jo kolvina mietin, että tuo menee ihan väärin! Kuitenkin juuri Jeesuksen risti tuo minulle toivon ja elämäni sovituksen. Tuntuu sopimattomalta juhla murhaa, mutta tiedän saaneeni hyvän osan. Ilman pitkäperjantaita ei tule pääsiäisiloa.

Ja pääsiäisaamussa odottaa uskomme suuri aarre: Jeesuksen tyhjä hauta. Risti kartassa näyttää suunnan sinne.

*"Pilvimuurista valo välähtää.
Läpi lukkojenkin
Herra Jeesus tulla voi.
Kuolleista hän noussut on."*

Anna-Maija Raittila

Virsi 104

*"Ilma täyttyy äänistä, joilla on sanoma,
taivaalla lintujen pistekirjoitus pilvien
lomassa."*

Katri Ikonen

Orkidea onneksi

Tulevat pyhät 2.4.–7.5.2025

6.4. Selvä peli

Ylipappi Kaifas sanoo: "Ettekö te käsität, että jos yksi mies kuolee kansan puolesta, se on teille parempi kuin että koko kansa joutuu tuhoon?" (Joh. 11:47–53)

13.4. Loppusuora

Jeesus ratsastaa Jerusalemiin, kuolemaan, josta tulee meille toivon ja voiton merkki. (Joh. 12:12–24)

17.4. Vain Kristuksen kynttilä jää palamaan

Viimeinen ehtoollinen. Sitten opetuslapset hajaantuvat yöhön. (Luuk. 22:14–22)

18.4. Ristillä rinnalla ryövärin

Mikä päivä ja mikä toivo! (Luuk. 23:32–46)

20.4. Vierivät kivet

Kristus nousee kuolleista, totisesti! (Luuk. 24:1–12)

21.4. Tiellä taas

Matkalla Emmaukseen tullaan Kristuksen todistajiksi. (Luuk. 24:13–35)

27.4. Pilvimuurista välähtää

Lukittujen ovien takaa maailmaan. (Joh. 20:19–31)

4.5. Kuka on minun paimeneni?

(Ps. 23)

Kuva: Aleksi Kallioja

Tutkimuksen ja tohtorikoulutuksen asiantuntija, musiikin tohtori ja teologian maisteri Samuli Korkalainen on Hymnologian ja liturgiikan seuran puheenjohtaja. Hänellä on musiikin tohtori Leena Lampisen kanssa käynnissä tutkimus-hanke kirkkomuusikkojen kokemuksista koronapandemian ajalta.

Kuinka palmusunnuntain laulu päätyi suosituksi jouluvirreksi?

SAKSALAINEN Georg Joseph Vogler sävelsi *Hoosianna*-hymnin alun perin palmusunnuntain kuorolauluksi.

1 Kuinka se päätyi suosituksi jouluvirreksi, Samuli Korkalainen Sibelius-Akatemiasta?

– Ei tarkkaan ole tietoa, mutta ilmeisesti Turusta se alkoi, levisi muihin koulukaupunkeihin ja vähitellen myös maaseudulle, ensin ruotsin- ja sitten suomenkielille, sekä Inkerinmaalle.

– Hoosiannan vakiintumisessa ensimmäisen adventin suosikkilauluksi pidän yhtenä syynä sitä varten koottuja kuoroja. Se oli siis pitkään ainoa laulu, jota varten monissa seurakunnissa koottiin kerran vuodessa kuoro. Pikkuhiljaa seurakunta halusi tulla mukaan laulamaan sitä.

– Varsin pian Hoosiannaa alettiin laulaa myös kirkollisissa juhlissa, ja se oli yleinen muun muassa uusien kirkkojen vihkiäisjuhlissa.

2 Miten sen sijoittuminen alun perin paastonaikaan näkyy Voglerin tekstissä?

– Tempo oli rauhallisempi kuin nykyisin, eikä koko laulua vedetty täysillä, vaan tulkinta oli selvästi herkempi. Toki laulu liittyi nimenomaan palmusunnuntaihin, jolloin kansanjoukko hurrasi Jeesuskselle, joten sävy on iloisempi kuin muissa paastonajan ja hiljaisen viikon musiikeissa tyyppillisesti.

3 Miksei hän olisi hyväksynyt sitä virsikirjaan?

– Voglerin aikana virsilaulun ihanteena oli hidastempoinen, tasaisin puolinuotein etenevä koraali. Myös Vogler kannatti tällaista näkemystä kirjoituksis-

saan ja julkaisemassaan koraalikirjassa. Hoosiannan sävelmä poikkeaa täysin tästä ihanteesta.

4 Miksi laulu on yhä suosittu?

– Pidän yhtenä tärkeimpänä syynä sävelmää, joka on todella tarttuva. Myös sanojen yksinkertaisuus varmaankin iskee kirkkokansa. Nyt kaksisataa vuotta myöhemmin voi sanoa, että kyseessä on niin vakiintunut ja vahva perinne, että on vaikea uskoa sen hiipumiseen.

5 Voisiko sitä yhä esittää myös pääsiäisenä?

– Tekstin ja sävelmän puolesta toki voi, mutta ehkä se tuntuisi kuitenkin oudolta, koska jo pian parin vuosisadan ajan Hoosianna on liitetty nimenomaan adventtiin. Jos itse toteuttaisin sen palmusunnuntaina tai pääsiäisenä, tekisin siitä erilaisen tulkinnan – vaikkapa Voglerin alkuperäisiä esitysmerkintöjä seuraten.

6 Mitä pääsiäisenä nykyään lauletaan?

– Pääsiäiseen ei Suomessa ole vakiintunut yhtä suosikkivirttä. Nykyisen virsikirjan myötä ortodoksinen pääsiäistöropari (virsi 90) on tullut suosituksi myös luterilaisissa kirkkoissa. Samoin *Lensi maahan enkeli* (virsi 88) on vakiinnuttanut paikkansa.

– Minulle on kuitenkin kaksi pääsiäisvirttä ylitse muiden: *Nyt se suuri päivä koitti* (virsi 84) aloitti lapsuudessani aina pääsiäisaamun jumalanpalveluksen Nilsiä kirkossa. Martti Lutherin pääsiäisvirsi *Kuoleman kahleet murtautunut* (virsi 96) taas on teologisesti väkevin kaikista pääsiäisvirsisistämme.

Asta Kettunen

Kellot näyttävät nyt oikeaa aikaa

Viinikan kirkon tornin viisarikellojen koneisto on uusittu, ja ajannäyttötaulut toimivat niin kuin pitääkin.

Vuonna 1932 rakennetun kirkon tornissa aikakellot toimivat alun perin vedeltävin punnuksin. Järjestelmä on sähköistetty tiittävästi 1980-luvulla.

Pääsisäänkäynnin puolella viisarit ovat olleet pysähdyksissä jo vuosia, ja muutkin pysähtyivät vuorollaan. Sun-tio **Teija Hakala** kertoo, että väärästä kellonajasta on tullut paljon palautetta.

Kunnostuksen aloittaminen kuitenkin venyi muutamia vuosia. Perusteellinen työ tuli maksamaan noin 40 000 euroa.

– Tämä on pitempiaikainen ratkaisu. Huolto per kello olisi tullut kalliimaksi, kertoo AV-tekniikan asiantuntija **Jarmo Seuranen** Tampereen seurakuntien kiinteistöpalveluista.

Työn teki jyväskyläläinen Suveko, joka myös suunnitteli ja valmisti tarvittavat osat. Samalla viisarit puhdistettiin ja maalattiin. Toimitusjohtaja **Petri Korhonen** arvioi, että edelliset osat eivät olisi kestäneet Suomen talvea: koneistossa oli muun muassa muovisia rattaita.

– Vanhat kellot olisivat vaatineet huoltoa joka kuukausi. Nämä kestävät seuraavat 40 vuotta. Osia on myös helpommin saatavilla.

Kulta- ja kelloseppälällä kolmannessa sukupolvessa työskentelevä Korhonen on kutsumusammattissa. Hän toteaa, että aikakelloihin erikoistunut väki on Suomessa vähissä.

Suveko on työskennellyt muun muassa yli 300 kirkon kellojen parissa. Äskettäin Aleksanterin kirkossa vaihdettiin kellonsoiton ohjausjärjestelmä.

Tesoman kirkon kelloihin se teki vuonna 2018 erikoismagneettivasaroiden asennuksen ja kellojen kiinnitysten korjauksen.

Asta Kettunen

Lisää kuvia: siltalehti.fi

Kuva: Hannu Jukola

Teija Hakala uskoo seurakuntalais-tenkin olevan onnellisia, kun tornin kellot näyttävät oikeaa aikaa.

Tampereen seurakuntien sateenkaarityö ja perheneuvonta olivat mukana Tampereen Pride-marsilla kesäkuussa 2024.

Tampereen seurakunnat hakemassa Manse Priden yhteistyökumppaniksi

Tampereen seurakuntayhtymä hakee Manse Priden yhteistyökumppaniksi vuonna 2025. Asiasta päätti yhteinen kirkkovaltuusto. Päätös syntyi äänin 27–20.

– Tampereen ev.lut. seurakunnat on tehnyt pitkään työtä yhdenvertaisuusasioiden eteen ja järjestänyt muun muassa sateenkaarimessuja ja ollut mukana Manse Priden ohjelmassa, toteaa yhteisen kirkkovaltuuston puheenjohtaja **Riina-Evelina Eskelinen**.

– Vaikka kirkossa on edelleen erilaisia näkemyksiä kirkon avioliittokäsityksestä, olemme yhdessä sitoutuneet toimimaan yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Yhteistyösopimus on yksi toimi, jolla osoitamme, että kirkon ovet ovat auki kaikille.

Päätöksen taustalla oli 42 luottamushenkilön allekirjoittama valtuustoaloite, jonka ensimmäinen allekirjoittaja oli **Outi Mikkola**.

– Tampereen seurakunnat on monille merkityksellinen yhteisö, ja pidämme tärkeänä, että se on mukana tässä rakkauden juhlassa edistämässä yhteenkuuluvuutta ja yhdenvertaisuutta myös kirkon yhteisöissä, Mikkola kertoo.

Manse Pride -viikon 9.–15.6. järjestelyistä Tampereella vastaa Pirkanmaan Seta – Sinuiksi -yhdistys. Pääyhteistyökumppani on Tampereen kaupunki. Yhtymäjohtaja **Tapani Rantalan** mukaan seurakuntayhtymän on luontevaa liittyä Sinuiksi ry:n arvoihin. Myös vuoden perhekeskeinen teema istuu tavoitteisiin hyvin.

– Seurakuntayhtymän perheneuvonnan asiakaskunnassa – kuten muussakin seurakuntien toiminnassa ja työntekijäjoukossa – seksuaali- ja sukupuolivähemmistöt ovat tasavertaisesti edustettuina ja mukana.

Seurakunnat mukana välittämässä

Ensimmäiset välittämisen SM-kisat järjestetään huhti-toukuu-kuussa. Niihin osallistuvilla paikkakunnilla on tarjolla keikkoja, joilla voidaan kohdata esimerkiksi lapsia, nuoria, ikäihmisiä, vammaisia, mielenterveyskuntoutujia, maahanmuuttajia tai toimia luonnon ja ympäristön hyväksi. Parhaille joukkueille ja kunnille on luvassa palkintoja.

Tampereen seurakunnilta mukaan on jo ilmoittautunut Mummon Kammari, jossa askarrellaan nappiukkoja mummojen ja nuorten hyväksi keskiviikkona 23.4. kello 14–17 ja leivotaan marjapiirakoita Kontukoti Toukolan asukkaille perjantaina 9.5. kello 9.30–14.45.

Muihin tamperelaisiin osallistujiin kuuluvat kaupungin lisäksi esimerkiksi TampereMissio ja Settlementti Tampere.

Avoim kahvila on viikon kohokohta

Härmälän kirkon Avoim kahvila on monille kävijöille viikon kohokohta.

– Ihmiset oikein odottavat keskiviikkoa. Tällainen vapaamuotoinen kahvila on meille hyvin tärkeä, kertoo Härmälänrannassa asuva **Hannu Telenius**.

Hän on käynyt kahvilassa melkein alusta asti.

– Hain seurakunnasta juuri tämän tyyppistä paikkaa, messujen lisäksi. Minut otettiin hyvin lämpimästi vastaan, muistelee mies, joka toimii nykyisin myös vapaaehtoisena isäntänä ja avustajana Härmälän kirkon messuissa.

Kova puheensorina kertoo, että ihmisillä on kova tarve päästä yhteyteen muiden ihmisten kanssa. Telenius on yksinelävä, ja kahvilassa hän tapaa muita yksineläviä ihmisiä sekä pariskuntia. Kohtaamispaikassa käy pääasiassa eläkeikäistä väkeä.

Yhdessäolon ja hyvän seuran lisäksi tarjolla on aina pientä ohjelmaa: tietokilpailuja, arvoituksia, vierailijoita ja yhteislaulua. Seurakunnan kanttori ehtii piipahtaa joka toinen viikko laulattamassa virsiä ja yhteislauluja.

– Varsinkin laulaminen on kivaa. Meillä on toiminut Härmälän kirkon kahvilakuoronkin, joka on käynyt esiintymässä palvelutaloissa, kertoo Telenius.

– Ja ilahduttavaa on ollut, että viime aikoina monet uudetkin ihmiset ovat löytäneet tiensä kahvilaan.

Lopuksi pidetään Ystävyyden rukoushetki.

– Myös osallistuja saa halutessaan pitää hartaushetken, ja muutaman kerran joku onkin rohkaissut mielensä. Itsekin olen pitänyt kerran, hymyilee Telenius.

Porukkaa ympäri kaupunkia

Avoimen kahvilan toiminnasta vastaa Eteläisen seurakunnan diakoniatyön-

Jari Nyman ja Anita Markkula tervehtivät iloisina diakoniatyöntekijä Johanna Asikaista.

Tuomiokirkon remontti valmistumassa

TAMPEREEN tuomiokirkon suntio **Timo Lehto** odottaa toiveikkaana 2. toukokuuta järjestettävää Häyöytä. Alakerran keittiötilat olivat maaliskuussa jo valmiina ja monitoimitilan työt hyvällä mallilla.

– Tuomiokirkon kulttuuritarjonta on tunnetusti korkeatasoista ja monipuolista. Kevään aikana pääsemme nauttimaan muun muassa monista hienoista konserteista, unohtamatta tietenkään perinteistä jumalanpalvelusta, johon kokoonnutaan joka sunnuntai kello 10, kappalainen **Katri Vilén** toteaa.

– Erityisesti iloitsemme siitä, että remontin valmistuttua pääsemme taas säännöllisesti viettämään kirkkokahveja messun jälkeen.

Kirkon kellari on remontin myötä muuttunut entistä monikäyttöisemmäksi. Siellä voidaan esimerkiksi järjestää kokouksia, samalla kun se toimii työntekijöiden sosiaalililana. Esteettömyys toteutuu porrashissin avulla.

Keittiön kaapit toimivat uudenaikaisesti ilman vetimiä, ja sen seinien on valittu nykyajan värit. Monitoimitilan seinään on jätetty näkyviin jonkin verran

Kuvat: Hannu Jukola

Hannu Telenius ja Pentti Kuusisto ovat viihtyneet hyvin Härmälän kirkon Avoimessa kahvilassa. Juttutuokioon osallistuivat pastori Päivi Repo ja diakoniatyöntekijä Taina Nuorto.

tekijät **Taina Nuorto** ja **Johanna Asikainen**. Toiminta alkoi syksyllä 2018, ja vuosi vuodelta kahvilan suosio on vain kasvanut. Nykyisin kerhossa on noin 35 kävijää viikossa.

– Ajatus kahvilasta lähti siitä, että Härmälän kirkolla ei aiemmin ollut kaikille avointa tilaa. Monet ihmiset ovat yksinäisiä ja kaipaavat koolle tulemista, pohtii Nuorto.

– Täällä voi jutella kaikesta maan ja taivaan välillä, ja samalla tämä vahvistaa seurakuntayhteyttä, hän lisää.

Johanna Asikainen kertoo, että kahvilaan tullaan ympäri kaupunkia.

– Tärkeimpiä asioita ovat yhdessä syöminen, yhteisöllisyys ja keskustelu.

Ihmisten kohtaaminen antaa Asikaiselle paljon. Hän sanoo tuntevansa joskus riittämättömyyttäkkin, kun niin moni

kävijä haluaisi purkaa mieltään ja jutella.

– Silloin onneksi voidaan sopia erikseen tapaamisaika diakonian vastaanotolle, muistuttaa hän.

Avoimen kahvilan maksuttoman välipalan laittaa joukko vapaaehtoisia, ja ruokatarvikkeet saadaan Tampereen seurakuntien Ruokapankista.

Lämpimiä halauksia

Aviopari **Pentti** ja **Anneli Kuusisto** ovat Avoimen kahvilan vakikävijöitä. Kotoa on matkaa kirkolle vain sata metriä.

– Viihdymme erinomaisesti, ja mieluisinta on hyvä seura. Täällä on samanhenkistä porukkaa, mukavaa toimintaa ja hyvät tarjoilut, perustelee Pentti Kuusisto.

Anneli Kuusiston mukaan kävijät ovat iloista porukkaa.

”Koskettaminen on meille vanhoille ihmisille tärkeää.”

– Täällä saa vaihtaa mielipiteitä, ja kaikki ovat tervetulleita. Ihmisillä on kova tarve puhumiseen, joten kahvila voisi olla useamminkin.

Hän antaa lämpimän tunnustuksen vetäjille.

– Diakoniatyöntekijät ovat niin mukavia, ja meitä halataan tullessa ja lähtiessä. Koskettaminen on meille vanhoille ihmisille tärkeää.

– Arvostan myös kahvilan hengellistä sisältöä, ja sitä, että lopuksi lauletaan ihania virsiä, lisää Anneli Kuusisto, joka on mukana myös Aamurukoussolussa.

Kirsi Airikka

Avoin kahvila keskiviikkoisin kello 13–14.30 Härmälän kirkolla, Talvitie 26. Kaikille avoin kohtaamispaikka. Maksuton kahvi ja välipala. Ei kokoontumista 23.4. ja 30.4.

kirkon alkuperäistä luonnonkiveä.

Viime vuoden aikana toteutetun kirkon alakerran sisäkorjaustyön yhteydessä paljastui, että monitoimitilan katto vuotaa. Katon ja yläpohjan korjaus venytti aikataulua ja aiheutti lisää kustannuksia.

Rakenteista löytyi myös haitta-aineita. Yleisin haitta-aine asbesti oli kuitenkin poistettu jo aikaisemman peruskorjauksen yhteydessä 2005–2008.

Remontin kustannusarvio on kokonaisuudessaan liki 700 000 euroa. Katon korjaukseen kuluu noin 100 000 euroa.

Kunnostamista odottavat vielä esimerkiksi yläkerran kirkkosalin vessatilat.

Asta Kettunen

Kuva: Asta Kettunen

Suntio **Timo Lehto** Tampereen Tuomio-kirkkoseurakunnasta, **Sami Pajunoja** Nevaparts Oy:stä ja **Tommi Korpi** Consti Korjausrakentaminen Tampereesta mieltivät maaliskuussa keittiön vieressä olevan monitoimitilan remontin etenemistä. Tuolloin katossa oli nähtävillä iso määrä putkia ja kaapeleita.

Jyrki Linnankivi on kokenut seurakuntaharjoittelun erittäin mielekkääksi. Se on avannut kirkon toimintaa hänelle monelta tasolta.

Kirkko on toivon siemen

Goottirokkari Jyrki 69 opiskelee teologiaa ja on pitänyt jo ensimmäisen saarnankin. Hän ei arvele löytäneensä kristinuskoa, vaan palanneensa kristillisille juurilleen.

Teksti **Vesa Keinonen** – kuvat: **Hannu Jukola**

Helsinkiläisessä Agricolan kirkossa oli viime joulukuussa tavallista enemmän kuhinaa. Tuomasmessun saarna astui pitämään poninhäntähiuksinen mies valkoisessa albassa. Sen liepeiden alta näkyivät komeat buutsit.

Kansainvälisestäkin tunnetun The 69 Eyes -goottibändin keulakuvana tunnetun Jyrki 69:n eli Jyrki Linnankiven saarna oli valtakunnankin tasolla iso uutinen.

Palaute oli vähän hämmästyttävä, mutta pääosin myönteistä. Jyrki 69 tunnetaan avarakatseisena henkilönä. Miksi hän ei voisi olla kiinnostunut myös uskonnosta?

Olemme sopineet haastattelupaikaksi Helsingin tuomiokirkkoseurakunnan Hyvän toivon kappelin. Teologiaa opiskeleva Linnankivi suorittaa työharjoitteluaan muun muassa siellä.

Mediasta tuttu Jyrki 69 tervehtii, ja alkaa neuvotella kuvaajan kanssa siitä, missä olisi paras ottaa kuvia.

Se onkin tarkkaa puuhaa. Kaikesta näkee, että monta vuosikymmentä rock and roll -yhtyeen keulakuvana ollut mies ei ole linssin edessä ensimmäistä kertaa.

Ihmisten auttaminen on tärkeää

Viimein kuvausessio on saatu onnellisesti maaliin. Siirrymme tekemään haastattelua kappelin rauhalliseen sivutilaan.

Ilmenee, että Jyrki 69:n tehtävät ison seurakunnan työharjoittelussa ovat monenlaisia.

Toimenkuvassa on luonnollisesti huomioitu hänen erityisosaamisensa.

– Olen muun muassa vetänyt Karaoke-messun ja auttanut yhteisöruokailun toteuttamisessa. Joulukuussa juonsin Kauneimmat joululaulut -tilaisuuden Helsingin tuomiokirkossa.

Linnankivestä on ollut hienoa päästä näkemään seurakunnan toimintaa monelta tasolta.

Muusikko pitää myös ihmisten auttamista tärkeänä. Hän on muun muassa toiminut Unicefin hyvän tahdon lähettiläänä jo pitkään.

– Siinä tehtävässä olen päässyt näkemään kehittyvien maiden todellisuutta. Ero on melkoinen verrattuna siihen kimalukseen, jota bändimme on kokenut Hollywoodissa, Jyrki 69 huomauttaa.

Lapsuudenkodissa kristinusko läsnä

Jotta ymmärtäisi goottirokkarin ilmaantumisen teologian ja kirkon piiriin, pitää palata ajassa vuosikymmeniä taaksepäin.

Vuonna 1968 syntynyt Jyrki Linnankivi vietti lapsuutensa ja nuoruutensa Hämeenlinnassa.

Hän kertoo olevansa ihan tavallisesta perheestä, jonka elämässä kristinusko oli sen ajan tapaan läsnä. Se oli klassista yhtenäiskulttuurin aikaa.

– Meillä kuunneltiin jumalanpalvelusta sunnuntaisin radiosta. Koulussa pidin uskonnosta, ja se oli minulla lukiossa kymppi.

Jyrki 69 huomauttaa, miten tuohon aikaan kirkollisilla juhlapyhillä oli oikeasti merkitystä. Ne määrittivät vuoden kiertokulun.

– Juhlapyhät kokosivat myös ihmisiä yhteen. Sukulaisia tuli Keski-Suomesta, ja kokoonnuimme mummolaan. Nykyisin yhteisöllisyyttä on valitettavasti vähemmän.

Seurakunnan monenlaiset poikakerhot olivat hyvin tärkeä osa Jyrkin lapsuus- ja varhaisnuorielämää.

– Kerhossa saatettiin tehdä esimerkiksi puukäsityötä, ja sen päätteeksi rukoiltiin.

Kun ikää tuli lisää, seurakuntatoiminta sai jäädä.

– Elämäni tuli mukaan rokki ja muunlainen vapauden etsiskely.

Kuva: Anabel D. Flux

Keikkaillessaan Jyrki 69 nauttii siitä, että pääsee tutustumaan uusiin paikkoihin.

JYRKI 69 (Jyrki Linnankivi), 56

- Rockmuusikko, tunnettu The 69 Eyes -yhtyeen laulajana ja keulahahmona
- Kotoisin Hämeenlinnasta
- Opiskelee Helsingin yliopistossa teologiaa. Filosofian maisteri, pääaineena analyyttinen kemia. Opiskellut myös muun muassa ylemmän AMK-tutkinnon ICT-palveluista ja tietojärjestelmistä
- Kiinnostunut sarjakuvien piirtämisestä, popkulttuurista, luonnonsuojelusta ja matkailusta
- Hakeutuu mielellään kohteisiin, joiden kauneus puhuttelee häntä syvältä. ”Elviksen koti Graceland oli minulle pyhä kokemus. Samoin Memphisin Sun Records -studiot. Kaikkein pyhintä on kuitenkin uskonnollinen taide. Sen innoitus on tullut pyhydestä itsestään.”

Jännitti enemmän kuin ensikeikalla

Jyrki 69 päätyi pitämään saarnan Helsingin Tuomasmessussa monivaiheisen tapahtumaketjun seurauksena.

Siihen liittyi esiintymisiä mediassa ja juuri oikeiden ihmisten tapaamisia. Yksi asia johti aina toiseen.

Lopulta rokkari esitti Agricolan kirkossa Tuomasmessun vastuuhenkilöille yhden kysymyksen.

– Tiedustelin heiltä, löytyisikö tällaiselle teologian opiskelijalle jotain messutehtäviä. He lupasivat pohtia asiaa.

Sitten sovittiin, että Linnankivi tulee pitämään saarnan Kauneimmat joululaulut – Tuomasmessussa sunnuntaina 15.12.

Stadioneilla ja muun muassa legendaarisessa

”Koti, uskonto ja isänmaa on minulle aikanaan kotona opetettu. Niistä pidän edelleen.”

Whisky A Go Go -yökerhossa Los Angelesissa esiintynyt Jyrki 69 oli nyt aivan uudenlaisen haasteen edessä.

– Ennen saarna minua jännitti enemmän kuin 1990-luvun alussa ensimmäisen keikan alla rockpyhättö Tavastiällä.

Kirkon sanomaa esille joulun alla

Saarna sai yleisesti kiitosta. Kirkkoon tuli paljon väkeäkin. Agricolan kirkon penkeillä istui myös sellaisia, joita harvemmin messussa näkee.

Estradeilla elämänsä aikana runsaasti ollut Jyrki Linnankivi ei näe esillä olemistaan sinällään tärkeänä asiana. Hän mieltää saarnalla olleen aivan muunlaisen merkityksen.

– Kyseinen messuhan oli joulun alla. Olen hyvin iloinen siitä, että kirkko sai juuri silloin näyttävästi sanomaansa esille.

Jyrki 69 mieltii, että nykyään saa olla hyvin tarkkana, kun puhutaan vaikka juhlapyhien sisällöstä. Ketään ei oikein saisi loukata.

– Minä olen kuitenkin tällainen vanhaa koulukuntaa edustava jäbä, ja voin ihan hyvin sanoa, miksi joulua vietetään. Sen takia, koska se on Jeesuksen syntymäjuhla.

Saarnan saaman julkisuuden jälkeen Jyrki Linnankivi on saanut vastata myös siihen ilmeiseen

kysymykseen. Udellaan, että onko goottibändin keulakuva nyt sitten uskossa?

– Vastaan siihen, että minut on lapsena kastettu. Lutherhan aikoinaan totesi: ”Me olemme kaikki pelastettuja, kun meidät on kastettu.”

Linnankivi hahmottaa jotakin uutta suuntaa olevan joka tapauksessa avautumassa. Hän ajattelee, että se voi liittyä ihmisten inspirointiin.

– Olin pari vuotta sitten mukana Vain elämää -telkkarisarjassa. Koin roolikseni olla siinä jonkinlainen maailmaa paljon kierrellyt Stadin Hollywood-rokkari. Mietin, että jospa voisin inspiroida omaikäisiäni ohjelman katselijoita.

Jyrki 69 mieltii, että hänen ilmestymisensä kirkko- ja seurakuntakenttään saattaa aiheuttaa hiukan samantyyppisiä reaktioita.

– Jospa herättäisin ikäisiäni tyyppejä hoksamaan, että eipä olekaan tullut vähään aikaan kirkossa käytyä. Hehän voisivat mennä vaikka Tuomasmessuun tsekkaamaan, mitä siellä oikein tapahtuu.

Koti, uskonto ja isänmaa arvoina

Jyrki Linnankivi on kelpo esimerkki siitä, että aikuisenakin kannattaa opiskella. Hänellä on jo ennen teologian opintoja laatikossaan kemian maisterin paperit.

Seppo Karki / IS

Muusikkopiireissä Jyrki 69:n saarna Tuomasmessussa on otettu positiivisesti vastaan. Jotkut ovat kertoneet hänelle käyvänsä itsekkin kirkossa.

”Sieluni tarvitsee uskontoa, mutta myös taidetta.”

Rokkari pitää teologiaa harvinaisen monipuolisena tieteenalana.

– Sehän on menneisyyden ohella hyvin kiinni myös nykyajassa. Jos seuraa tv:n ajankohtaisohjelmia, niin aika useinhan niissä on joku teologi kommentoimassa aihetta, vaikka se ei liittyisikään suoraan uskontoon.

Aikamme polttaviin teologisiin tai poliittisiin kysymyksiin Linnankivi ei suoraan halua ottaa kantaa.

Arvopohjaansa hän ei sen sijaan halua lainkaan piilotella.

– Koti, uskonto ja isänmaa on minulle aikanaan kotona opetettu. Niistä pidän edelleen. Siihen rinnalle nostan nykyisin neljänneksi myös ympäristösuojelun. Arvostan sitä, että kirkko ottaa ympäristöasiat nykyisin erittäin vakavasti.

Myös Jyrki 69:n jo aloitettu gradu liittyy ympäristöteemaan. Se käsittelee paavi Franciscuksen kehotusta kiirehtiä ilmastonmuutoksen vastaisia toimenpiteitä.

Ratkaisu löytyy hengellisistä asioista

Kun keskustelumme siirtyy maailman monimutkaiseen ja pelottavaan tilanteeseen, Linnankivi esittää vähän yllättävänsikin arvion.

Globaaleja megaluokan ongelmia ei hänestä saada selvitettyä kuin yhtä reittiä.

– Minusta ratkaisu on hengellisissä asioissa. Vanhaa tietoa ja ajatuksia sisältävät uskonnot ovat tärkeämpi tekijä kuin aikaisemmin. Ne ovat hyvin tärkeä osa maailman identiteettiä.

Hän uskoo, että maailman kaiken epätoivon ja näköalattomuuden keskellä esimerkiksi kristinuskovo antaa aitoa toivoa.

– Kirkko on toivon siemen. Ei meillä tässä olekaan mitään hätää. Minullekaan seurakuntajuttu ei ole mitään ihmeellistä, vaan paluu juurilleni.

Jumalanpalveluksessa tavoittaa rauhan

Poikkeuksellisen painostavana ja vaarallisena maailmanaikana moni hakee sisäistä rauhaa esimerkiksi joogasta tai mindfulnessistä.

Jyrki 69 tietää myös monia rokkareita, jotka ovat syventyneet näihin asioihin.

”Alkuperäisen mindfulnessin” hän kuitenkin ajattelee löytyvän ihan muualta kuin joogasaleista tai kristillisistä retriittipaikoista.

– Maaseudun kirkkoihin mentiin aikoinaan pitkästään matkasta kerran viikossa, tai silloin kun päästiin. Siellä oli tarjolla muita ihmisiä, rukousta ja sanaa. Ehkä kirkko oli lämmitettykin.

Jyrki 69:n mielestä nykyaikanakin mainio tapa hiljentymiseen löytyy, kun suuntaa askeleensa vaikkapa ihan tavallisiin ”kirkonmenoihin”.

– Kirkossa muut ajatukset jäävät pois, kun laulat vanhoja virsiä. Tämä on se helpoin mindfulness, mies hymyilee.

Edessä erilainen pääsiäinen

Pian edessä olevat pääsiäispyhät Jyrki 69 kertoo ottavansa vakavalla asenteella.

– Se on joulun lisäksi toinen suuri kirkkopyhä, jolloin voi oikeasti hiljentyä. Minusta koko hiljainen viikko määrittelee sen, miten meidän ihmisten tulisi olla.

Linnankivelle on tullut tavaksi katsella tietty elokuva ja kuunnella tietynlaista musiikkia pääsiäispyhien aikana.

– Mel Gibsonin *The Passion of the Christ* minun jostakin syystä kuuluu katsoa aina pääsiäisenä. Viritäydyn tunnelmaan myös kuuntelemalla Bob Dylanin ja Johnny Cashin kristillisiä levyjä.

Tuleva pääsiäinen poikkeaa yhdessä suhteessa aikaisemmista. Työharjoittelunsa puitteissa Jyrki 69 saa silloin olla mukana monenlaisessa seurakuntatoiminnassa.

– Olen ilmoittanut Helsingin tuomiokirkkoseurakuntaan, että otan vastaan tehtäviä niin paljon kuin mahdollista, koska en ole matkustamassa minnekään. Olen innoissani siitä, että pääsen tällä tavalla kokemaan kirkollisen pääsiäisen.

Suosittellemme tätä muillekin taloyhtiöille, painottavat kerhohuoneeseen kokoontuneet Harri Valakoski, Eija Kajander-Kivinen, Erja Kurki, Pirjo Haaso, Irma Kiuru, Anneli Salminen, Tarja Kankainen ja Anne Paavilainen.

Idea, jota kannattaa monistaa

Tammerkosken partaalla sijaitsevan kerrostalon asukkaat keksivät pari vuotta sitten yksinkertaisen vaihtoehdon etenkin ikääntyviä ihmisiä usein vai- vaavalle yksinäisyydelle. Kahden rapun asukkaat ottivat kellaritilan haltuun ja alkoivat kokoontua yhteen.

Aluksi kuulumisia vaihtoivat naiset, mutta miesten mielestä idea oli niin hyvä, että he halusivat perustaa oman kerhon.

– Miesten illoissa puhutaan kaikesta, autonrenkaista Trumpiin. Viimeksi puhuttiin Raamatusta, **Harri Valakoski** kertoo.

Verkavirtalaiset haluavat vinkata tätä ajatusta muillekin taloyhtiöille. Niillä kaikilla ei tietenkään ole tämän tapaisia tiloja käytössään, mutta ehkä muitakin kokoontumispaikkoja löytyy.

– Monessakin taloyhtiössä on tiloja, joita voisi hyödyntää asukkaiden monenlaisen toimintaan, **Tarja Kankainen** selventää.

Tämä tila vapautui, kun sen vuokralainen lähti pois. Kerhotilassa on koontunut taloyhtiön hallitus, ja remonttien aikana siellä oli pidetty työmaakokouksia.

– Hallitus halusi, että tämä otetaan omaan käyttöön. Sitä ei missään nimessä enää vuokrata, Valakoski vahvistaa.

Miesten porukassa kaikki ovat eläkeläisiä, vaikka hän on koettanut houkutella nuorempiakin mukaan.

Naisten tapaamisissa on ollut teemoja, kuten jalkakylpy ja vitsipäivä. Tampere-visa oli ”aika tyrmäävä” kuulemma sen vuoksi, että kukaan ei muistanut mitään. Teejuhla oli menestys, ehkä myös siksi, että se järjestettiin illalla.

– Työssäkäyvät ovat pyytäneet, että kerho olisi myöhemmin, Kankainen myöntää.

Idea lähti tutustumishalusta

Kerhoajatuksen itämisestä on alun perin kiittäminen **Erja Kurjen** nyt jo edesmennyttä äitiä, joka oli muuttanut Tampereelle pieneltä paikkakunnalta.

– Siitä heräsi ajatus, että miten voisi tutustua muihin. Korona erotti ihmisiä entisestään, ja tutustuminen on tullut entistä haastavammaksi. Suurin osa ei ollut paljon jutellut toisten kanssa tätä ennen.

– Korona-aikana mietin, asuuko tässä talossa ketään, vahvistaa **Irma Kiuru**.

Entisaikoina saatettiin tupsahtaa tut-

Kohtaaminen

Kun tullaan tutuiksi, voi tarpeen tullen pyytää vaikka apua.

tujen oven taakse kakku käsissä. Enää tällaista perinnettä ei ole, ja isoissa taloyhtiöissä ollaan monen lukon takana.

Anneli Salminen huomauttaa, että väki on vaihtunut vuosien mittaan. Ystävät ja sukulaiset saattavat asua muualla.

Kurki lisää, että palvelujen vähentäminen passivoi ja masentaa monia.

– Huolena on sellainen väki, jolla on kuulo- tai muistiongelmia tai masennusta. Tässä onkin meille kehitystehtävä, että miten saada heidät mukaan.

Mummon Kammarin keittiössä vapaaehtoisena toimiva **Anne Paavilainen** muistuttaa kuitenkin, että ketään ei voi toisaalta määrätä osallistumaan.

Pirjo Haaso ei ole tarvinnut muistutella kerhopäivistä.

– Jotenkin koin yksinäisyyttä ja oikein odotin, että tulee maanantai.

– Kyllä tänne ihan mielellään on tullut, vaikka joutuukin keittämään kahvia, **Eija Kajander-Kivinen** nauraa.

Hän kuulee yksinäisyyden ja ihmissuhteiden tarinoita Tampere Mission puhelinpalvelussa.

– Ollaan opittu toisiltamme. Ja kun tullaan tutuiksi, voi tarpeen tullen pyytää vaikka apua.

Asta Kettunen

Kunta- ja aluevaalit 2025

Tampere

Timo Antikainen
Elinkeinojohtaja, DI
www.timoantikainen.fi

195 Kuntavaalit

2010 Aluevaalit

"Tavoitelkaa sen kaupungin parasta, jonne minä olen teidät siirtänyt ja rukoilkaa sen puolesta Herra" Jer. 29:7

Sinun puolestasi

Kristillisillä arvoilla ja suurella sydämellä

Maksaja: ehdokas

PORMESTARIEHDOKAS

SARI TANUS

kansanedustaja, erikoislääkäri

145 KUNTA

2193 ALUE

Kristillisdemokraatit
Kristdemokraterna

KOKOOMUS

Maksaja Vesa Eskola

200 Tampere

2015 Pirkanmaa

VESA ESKOLA

LASTENLÄÄKÄRI, LT

TERVEYDEKSI - SINUN ASIALLASI

KOKOOMUS

ÄÄNESTÄ KOKOOMUSLAISIA KIRKKOPÄÄTTÄJIÄ KUNTA- JA ALUEVAALEISSA!

Kunta- ja aluevaalien ennakköäänestys 2.-8.4. ja äänestyspäivä 13.4.

 <p>2014</p> <p>226</p> <p>KATJA KARINTAUS</p> <p>Yhteisen kirkkoneuvoston jäsen, DI, asiantuntijayrittäjä, varakaupunginvaltuutettu</p>	 <p>2014</p> <p>199</p> <p>RIINA-EVELIINA ESKELINEN</p> <p>Yhteisen kirkkovaltuuston puheenjohtaja, HTM, liiketoimintapäällikkö, kaupunginvaltuutettu</p>	 <p>2098</p> <p>289</p> <p>ARTTU VUORI</p> <p>Seurakuntaneuvoston varapuheenjohtaja, hallintotieteiden ylioppilas, varakaupunginvaltuutettu</p>	 <p>2014</p> <p>231</p> <p>TIMO KOIVULA</p> <p>Yhteisen kirkkoneuvoston jäsen, YTS, eläkeläinen</p>	 <p>2014</p> <p>247</p> <p>HANNU MERIKOSKI</p> <p>Seurakuntaneuvoston varapuheenjohtaja, HTM, rakennusalan yrittäjä</p>
--	---	---	---	---

Maksaja: Ehdokkaat itse.

Lapsi ymmärtää ihmeen

Pääsiäisen tapahtumista voi pienelle kertoa niin, ettei tämän tarvitse pelätä kärsimystä ja kuolemaa. Ilosta lapsi osaa jo – aikuista paljon paremmin – ottaa kaiken irti.

Kouvolaalainen **Liisa Tuominen** on julkaissut yhdessä virolaisen kuvittajan, Maara Vintin kanssa kirjan *Kuura-juhlat* (Lector Kustannus Oy, 2022). Siinä käsitellään sadun keinoin luopumista, kuolemaa, oikean ja väärän rajankäyntiä sekä suurinta kaikista, rakkautta.

– Olisi hienoa, jos aikuinen ja lapsi lukisivat sitä yhdessä. Keijukaisperheestä kertova kirja jättää aikuiselle paljon selittäjän vastuuta, mutta tarjoaa tälle myös oikeuden sanoa: En tiedä.

Pääsiäinen pitää sisällään paljon samoja teemoja, ja jättää usein ihmisen epävarmaksi, ihmettelemään.

Hiljainen viikko on Raamatun suurenmoinen kertomus ihmisen osasta, jonka Jumalan Poika otti harteilleen. Kärsi ja kuoli, päihitti pahuuden ja elää.

– Ja kaiken tämän päätteeksi ihana pääsiäisaamu. Saattohoitajan työstä Helsingissä eläkkeelle jäänyt Tuominen kohtasi ammatissaan niin kärsimystä ja hylkäämistä kuin kuolemaa ja menetystäkin. Suurta surua, mutta myös paljon lohdutusta, kiitollisuutta ja isoa iloa.

– Näin myös, miten huonosti tai olemattomasti lapselle sanoitetaan kuolemaa.

Kuolemasta – turvallisesti

Lapselle voi, ja pitää, puhua kuolemasta, mutta hänen ikätasonsa mukaan. Ehkä leikkien, laulaen, ja mikä tärkeintä, turvallisesti, aikuisen sylissä, käsi kädessä.

Alle kouluikäinen ei vielä ymmärrä kärsimystä, mutta käsittää kuoleman, kun siitä puhutaan rehellisesti.

– Lapselle ei saa valehdella tai peitellä häneltä asioita.

Lapsen voi viedä sairaalaankin katsomaan kuolevaa ja myös kuollutta, kunhan aikuinen etukäteen selittää lapselle ymmärrettävästi ja hänen ikätasonsa mukaan, mitä on odotettavissa. Että mummu tai vaari on nyt vähän eri näköinen, että hän ei jaksanut enää elää.

– Ei kuitenkaan pidä kertoa tämän nukkuneen pois. Sen jälkeen

Kuva: Anna-Karoliina Pelto

lapsi ei uskalla nukkua pitkään aikaan.

Kuolema on aikuisellekin vaikea aihe, mutta tämän toivoisi silti muistavan vastuunsa lapsesta, oman surunkin keskellä. Lapsi ansaitsee aina selityksen.

Pahinta on jättää lapsi yksin isojen, käsittämättömien ja pelottavien asioiden kanssa – sillä jotenkin hän niihin joka tapauksessa reagoi; leikeissään, olemisessaan, ehkä syömättömyydessään.

Jos vanhempi ei sillä hetkellä jaksa huomioda lasta, on perheellä oikeus ottaa käyttöön yhteiskunnan turvaverkkoja. Niitä Tuominen toivoo yhä Suomessa olevan.

– Ja sitten kaikki ylimääräiset sylit käyttöön. Myös kummit kehiin!

Pääsiäinen on Liisa Tuomiselle iloisen rauhan juhla, johon kuuluu perinteitä, läheisten seuraa ja hyvää ruokaa.

Ilo tyhjästä haudasta

Pääsiäisen olemus ja Jeesuksen kuolema tuntuvat lapsesta varmasti vaikealta ymmärtää.

– Lapselle ei kannata sanoa, että Jeesus tapettiin ristillä – mielikuvitus voi loihduttaa siitä rajuja kauhuksia, Tuominen toteaa.

Sen sijaan hän tahtoo kertoa tyhjästä haudasta: että sen löysivät nimenomaan naiset, tultuaan vielä etsimään Jeesusta, saattaakseen tämän kunnialla hautaan. Mikä ilo siitä seurasikaan!

Kuolema on elämän luonnollinen päätös. Elämällä on alku ja loppu. Kaikki kuolevat.

Liisa Tuominen uskoo olevansa sinut oman kuolemansa kanssa. Hyväksyy sen, ja yrittää elää loput päivät parhaansa mukaan.

– Minulle riittää arkinen lapsenusko. Voin tehdä vain parhaani.

Yrittää laittaa hyvän kierto, olla tuomitsematta toisia. Ei surra maailman sotia, vaan jatkaa omaa hyvää arkeaan.

Hannele Niemi

Pitkä juttu kuoleman kohtaamisesta: siltalehti.fi

Autatko lähimmäisiäsi mieluiten:

Kerran elämässä

Aina tarvittaessa

Jotkut asiat ovat
liian tärkeitä
vain kerran tehtäviksi.

15 eurolla kuukaudessa
100 lasta saa aterian siellä,
missä hätä on suurin.

RYHDY KK-LAHJOITTAJAKSI >
KUA.FI/TÄRKEÄTEKO

KUA Kirkon
Ulkomaanapu

Kotona Asuen SENIORIHOIVA
050 472 2830
KotonaAsuen.fi

**Luotettavaa apua kotiin
jo vuodesta 2008**

- Kumppanuutta ja seurankipitoa
- Alzheimer ja muistihoivaa
- Henkilökohtaista hoivaa
- Viriketoimintaa
- Ruoanvalmistusta
- Kodinhoidollista avustusta
- Asiointi- ja kuljetusavustusta

197 Aila Dünder-Järvinen 2012

Kuntavaalit Aluevaalit

Äänestä valtuustoihin ahkera,
tarmokas ja sanavalmis valtuutettu
Ei poissaoloja, eniten puheenvuoroja
(AL 3.3.-25). Ikäihmisten,
omaishoitajien, lasten ja nuorten
lähipalvelut säilytettävä. Ikäihmisten
päivätoiminnan on jatkuttava.
Yksinäisyyteen etsittävä keinoja.

KOKOOMUS

Ilmoituksen maksaja on ehdokas

Saan auttajan näin
parhaimman,
lohduttajan.
On turva sanassasi.
virsi 295

HENRI BACKMAN
Partiojohtaja, Ensihoitaja,
Hallintotieteiden maisteri

Kuntavaalit 295
Aluevaalit 2510

henribackman.com

Vihreät
De Gröna

**TAMPEREEN
RAUHANYHDISTYS RY.**

Nekalankulma 1, Tampere

**Seurat
pääsääntöisesti
keskiviikkoisin ja
lauantaisin klo 19
sekä sunnuntaisin
klo 16 ja 18.**

Ajantasaista toimintakalenteria
ylläpidetään internetsivuilla,
joista seurat on
myös kuunneltavissa:
tampereenrauhanyhdistys.fi

Herättäjä-Yhdistys
to 10.4. klo 18 Seurat
Emmauksessa, Seurakuntien
talo, Näsilinnankatu 26.

su 13.4. klo 10 Kirkkopyhä
Tuomiokirkossa. Saarna Outi
Lehtipuu, kirkkokahvit ja seurat.

su 4.5. klo 11 Kirkkopyhä
Pispalan kirkossa. Saarna Tero
Matilainen, kirkkokahvit ja
seurat.

Ev.lut. kirkon
lestadiolainen herätysliike

ESIKOISET

Seurat ja pyhäkoulu

Sunnuntaisin klo 15
(myös verkossa)

Tervetuloa!
Uudenkylän srk-talo,
Ali-Huikkaantie 13b, Tre
www.esikoiset.fi

Hoivapalvelut | Kotipalvelut | Omaishoidon vapaa
Muistihoiva® | Ystäväpalvelu ja ulkoiluapu
Lapsiperheiden kotipalvelut | Vammaisten palvelut

**Vivo Hoivasta
apua omaan kotiin
vanhuksille, vaka-
vasti sairastuneille,
omaishoitajille,
lapsiperheille ja
vammaisille.**

tampere@vivohoiva.fi
010 850 9520
www.vivohoiva.fi

ivo
hoiva

**Siivous- ja
Kodinhoitopalvelut**

Nauti puhtaasta kodista.
Me olemme apunasi
arjen askareissa.

20 vuotta
puhdasta palvelua

Siivous- ja Kodinhoitopalvelut
Dos Line Ky
www.dosline.fi / info@dosline.fi
046 8847 846

• Siivouspalvelut
• Kodinhoitopalvelut
• Arvonlisäveroton kodin tukipalvelu

Vapaaehtois- ystävyyden ilahduttaa

Vapaaehtoinen **Kati Lindberg** on ollut pitkään mukana Mummon Kammarin toiminnassa. Myös Palvelukoti Impivaarassa parisen vuotta asunut **Ulla-Maija Karvola** toimi aikaisemmin vapaaehtoisena.

Lindberg täyttää pian 74 vuotta, Karvolalla on tiimalasissa jo pyöreät 90. Ikäerot eivät ole esteenä ystävyydelle.

Karvolaa vierailut ilahduttavat kovasti. Hän ehti työskennellä lastentarhanopettajana 36 vuotta ja jäi eläkkeelle päiväkodin johtajan työstä 63-vuotiaana.

– Olin asennoitunut, että siinä iässä jäädyän. Olen aina uinut vuoden ympäri, ja lisäksi kävin kuntosalilla ja Mummon Kammarilla.

Koukkuniemen meiningistä hän toteaa, ettei siinä ole valittamista.

– Täällä on tosi kivaa ja hyvä olla.

Lindberg päätyi Tampereelle miehen saatua paikakunnalta opiskelupaikan. Pariskunta sai neljä lasta ja kahdeksan lastenlasta. 56 vuotta kestänyt liitto päättyi vastikään puolison kuolemaan.

Vapaaehtoistoiminnan Lindberg aloitti 30 vuotta sitten Kaupin sairaalasta, laman iskeyttyä työhön.

Hän mietti, kuinka piristää vanhuksia, ja pukeutui Peppi Pitkätossuksi. Siitä alkoi rooliasujen käyttö vierailuilla ja tapahtumissa. Vapaaehtoistyö oli vielä tuolloin vielä muutenkin uusi ja yllättävä asia.

Erityisesti mieleen on jäänyt vanhus, joka ei aluksi kommunikoinut muuten kuin sanomalla ”Hei”. Kun Lindberg näytti hänelle *Karjalan kunmailla* -laulun sanat, tämä alkoi yllättäen laulaa. Vähitellen nämä kaksi hoilottivat niin, että huonekaveri kyllästyi ja halusi toiseen huoneeseen.

Lindberg kiersi Koukkuniemessä huoneesta toiseen lukemassa asukkaille kirjoja, ja pidettiin yhteisiä lauluhetkiä.

– Se oli sellaista yhteisöllistä toimintaa. Myös ulkoilu on ollut hirveän tärkeää.

Yhteisöllisyys onkin avainsana, jota Lindberg toistaa, ja Karvola nyökkäilee olevansa samaa mieltä.

– Se, että ollaan yhdessä, on tärkeää. Sillä ei ole väliä, millä lailla lauletaan, Kati Lindberg sanoo.

– Mikään ei ole niin ihanaa kuin kuunnella, mitä ihmisille kuuluu ja mitä heidän elämässään on tapahtunut. Tai vain sanoa hyvää päivää.

Vierailuista saakin paljon puolin ja toisin. Nyt käynnit ovat vähentyneet enää Impivaaraan. Koukkuniemessä naisia mietityttää, mitä tapahtuu esimerkiksi juhlasalille. Myös viimeaikaiset uutiset virkistystoiminnan loppumisesta huolestuttavat.

Lindberg on 15 vuoden ajan pukeutunut Kammarin mummo ja vaari -nukkepariskunnan vuodenajan vaatteisiin ja varusteisiin. Karvola oli alkuvaiheessa mukana ideoimassa niiden tyyliä. Nyt nukkevanhukset hiihtävät, mutta kevääksi puetaan taas toiset vaatteet.

Teksti: **Asta Kettunen** Kuva: **Tuula Vartiainen**

Mummon Kammarissa on huhtikuun loppuun asti menossa Kesähattu vanhukselle -kampanja. Kati Lindberg ja Ulla-Maija Karvola esittelevät monissa näppärissä käsissä jo valmistuneita kierrätyskankaisia päähineitä.

Pyhiinvaellusmatka Tampereelle

Keväinen oopperamatka Tampereelle on tullut monelle perinteeksi. Niin myös allekirjoittaneelle. Tämänkeväisestä matkasta tuli ”pyhiinvaellusreissu” ja samalla kiitos elämälle 70 vuoden ”maratoonitolpasta”.

Tampere-taloon saapunut yleisö sai kokea (15.3.) jotakin ainutlaatuista. Esityksenä oli Joonas Kokkosen *Viimeiset Kiusaukset*.

Tampere-taloon oli teos asetettu suurella pieteetillä. Lavastusta ja puvustusta ei ollut modernisoitu. Näin annettiin tilaa katsojalle keskittyä musiikin ja tekstin kauneuteen sekä miettiä, kuka olisi tämän hetken pääosan esittäjän kaltainen ilman lavastajan ja ohjaajan alleviivauksia ja pakkosyöttöä.

Valitettavasti tämä pakkosyöttö on trendi tämän ajan näyttämöllepanossa, ja se jos mikä on yleisön aliarvioimista.

Viimeiset Kiusaukset on suomalaisen miehen sielunmessu, siinä missä Aulis Sallisen *Punainen viiva* on suomalaisen naisen sielunmessu. Kokkosen ja Sallisen oopperoissa ei tarvitse olla bel canto -laulaja: ääni saa säröillä, ja silloin uskottavuus tulee esille aidosti. Tämä toteutui Tampereella.

Oopperan alkusoinnusta lähtien Matvejeffin tahtipuikko loi pakahduttavan tunteen. Kuulijan sielu avattiin täysin auki, ja ennen väliaikaa Riitan kohtauksen teksti sai raavaiden miesten kyynekanavat auki.

Riitan kysyessä: ”Voiko varjo olla kirkas?” oli arimmankin kuulijan sielu avattu, ja kyyneleet puhdistivat pimeät sopukat, varovaisen niistämisen kera.

Riitan kuolinkohtaus on oopperakirjallisuudessa B. Brittenin *Peter Grimes* -oopperan loppukohtauksen ohella kauneimmin kirjoitettu kuvaus kuolemasta, sanoi englantilainen kriitikko Savonlinnassa vuonna 1979. Väliajalle lähdettiin nenää ja silmiä pyyhkien.

Väliajan jälkeen näyttämölle oli kaadettu risti, jonka yli piispat, papit ja muut röyhelöt kulkivat rinta rottingilla kohti ”itsekkäistä mailmaa”, niin kuin tämän ajan tyyliin kuuluu. Jokaisen on sanottava se viimeinen sana uskosta, ja kaadettu risti on kovilla.

Tampereen ohjauksessa Paavo jatkoi taisetelia ja sai lopulta voiton tyylikkäästi: ”ei lyöden, eikä komentaen, vaan pala kädessä pikkottaen”, ja veräjä oli auki, vaikka ohjasperät olivat roikkumassa uhkaavasti.

Kunpa tämän ajan maailmassa osaisimme kysyä: ”Voiko varjo olla kirkas?” ja todeta rehellisesti: ”Kun on väsynyt, ei jaksa aukaista veräjää, mutta katso, se on valmiiksi aukaistu.” Silloin meidän uskomme ei olisi elämään kadonnut, ja voisimme todeta Paavon sanoin: ”Voitin toki!”

Tampereen Ooppera -yhdistykselle, Tampere-talolle, Oopperan kuorolle ja solistiteille syvä kumarrus kiitoksena ”pyhiinvaellusmatkasta” Tampereelle. Yleisön ei tarvinnut hyökätä ”puomille”, sillä sen aukaisivat Tampereen Oopperan kuoro ja solistit. Yleisö pääsi ”pujahtamaan” portista katsomaan taitavaa, tukevassa maassa, joka oli Oopperan orkesteri.

Seuraavana aamuna allekirjoittanut heräsi virkeänä uuteen päivään, ja maaliskuun keväisen auringon säteet ympäröivät kuin sanoen: Varjo voi olla kirkas!

Markku ”Luciano” Heikkinen
Kuopio

Ihmisen elämä on kuin puu

Ihmisen elämä on kuin vaahterapuu:

*Sen runko kuvaa Luojaa, ihmiset sen lehtiä
Keväällä lehdet puhkeavat, kauniin vihreät
uutta elämää luoden.*

*Kesällä koetaan tuulen hyväilyt
sateet ja auringon paisteet,
syksyn tullen pukeudutaan väriloistoon
jonka muistot ovat maalanneet,
kunnes yksitellen pudotaan pois
– mutta runko säilyy*

Heljä

Kuva: Sanna Krook

Ehtoollisella

*Olet tervetullut sellaisena kuin olet
saisiko olla öylätti ja viinitilkka päälle
ei maksa mitään, ei sinulle
annat vain vapaaehtoisesti
kaikki syntisi pois
velkasi on jo maksettu, etukäteen
Viimeisestä ehtoollisesta tulee ensimmäinen
opit hiljalleen pysymään pystyssä
kävelemään itse, vastaamaan itse
vaikkei kysytäkään sitä ehtoollisen hintaa
sen tiedät vain sinä itse ja Jumala
Hän tuntee sinut läpikotaisin
se riittää kyllä*

Eila Kämäräinen

Juuria juurettomille

MUUTIN TAMPEREELLE Pohjois-Karjalasta reilu puoli vuotta sitten. Uuteen kaupunkiin tutustuminen on ollut innostavaa, olen saanut nähdä ja oppia paljon uutta ja kohdannut valtavan paljon ystävällisiä ihmisiä. Kuitenkin olen ymmärtänyt myös, että kotiutuminen ei tapahdu hetkessä.

Ajoittain tunnen ulkopuolisuutta ja vierautta, ikäväkin. Erilaisten tapojen, sanontojen, reittien ja paikkojen tutuiksi ja omiksi tuleminen ei tapahdu hetkessä. Juurien kasvattaminen uuteen maaperään vie aikaa.

ISOVANHEMPANI syntyivät Karjalassa, ja joutuivat lähtemään evakkoon sodan alta. Monissa evakoissa asui juurettomuutta; kaivattiin jonnekin mitä ei enää ollut. Koti jäi sinne, minne ei voinut enää palata, ja moni kohtasi uudessa asuinpaikassa ennakkoluuloja. Monessa nuo ajat kokeneessa tuo juurettomuus pysyi, jopa elämän loppuun asti. Saman kohtalon ja saman trauman joutuvat kokemaan tuhannet ja taas tuhannet ihmiset eri puolilla maailmaa tänäänkin.

Sanotaan, että ihminen tarvitsee juuret ja siivet. Jotain, minkä päälle rakentaa ja jotain, mitä kohti tavoitella. Unelmia, toiveita ja vähän tuulta siipien alle. Jotain mikä kantaa eteenpäin.

PÄÄSIÄISEN ILOSANOMA on vuosisadasta toiseen muuttumaton ja aina yhtä suuri: Jeesus voitti kuoleman vallan ja nousi ylös kuolleista. Näin tekeillä hän pelasti meidätkin, ja antoi meille ikuisen elämän toivon. Hän ankkuroi meidät aivan uudella ja ihmeellisellä tavalla Jumalan armoon ja rakkauteen. Hän kasvattaa meille juuret, jotka ovat niin vahvat, että niihin voi aina luottaa, vaikka elämä ympärillä olisi kuinka myrskyisää.

Samalla hän antaa meille siivet, unelmillemme suunnan ja on itse tuuli siipiemme alla. Hän on se, joka kantaa meitä eteenpäin. Kristuksen ylösnousemus on meidän uskomme perusta, se on kallio, jonka päälle voimme turvallisin mielin elämämme ja kirkkomme rakentaa.

Myös kirkossa meillä on aina juuret. Olimmepa missä tahansa, kirkossa voimme kokea olevamme aina kotona. Tuomiokirkon alttarilla ensimmäistä kertaa seisoesani en tuntenut vierautta, ulkopuolisuutta enkä edes jännitystä, vaan levollista tuttuuden tunnetta.

Tässä olen kotona.

Katri Vilén
Kappalainen,
Tuomiokirkon
lähikirkko-
alueen
vastuupappi

Kuva: Hannu Jukola

Sattumuksia kirkon kulmilta

Kuva: Vapriikin kuva-arkisto

Insinööri Renggli Hector-koirineen Finlaysonin kirkon kulmalla.

Insinööri ja intuitio

Tämänkertainen Sattumus on jälleen pitkällisen väijymisen tulos.

Kuten vuosi taaksepäin Nokian kirkon kohdalla, törmäsin oheiseen otokseen ajat sitten. Ajattelin välittömästi, että tässäpä täsmäosuma palstalle: kirkko, koira, kuvaajaa ihmettelevä pikkuväki ja kiintopisteenä pukumies, jolla taatusti olisi tarina kerrottavanaan.

Mutta mikä?

Tovi takaperin sattuma puuttui peliin: syyntäin Pentti Keskinen *Olipa kerran Tampereella...* -kirjaa, jonka moottoripyöräilyn ensiaskelista kertovassa jutussa esiintyi ”insin. Jos. Renggli”.

Mieleeni välähti kirkon kulman tyyliniekka, jolla muistin olleen ulkomainen nimi. Intuitioni sanoi, että tämän täytyy olla sama mies, loikkasin läppäriini, etsin kuvan – ja niinhän se olikin.

Kiitos, aivot! Ihmeellinen on ihmisen mieli.

Kuvassa on siis Sveitsistä 1880-luvulla Suomeen saapunut, Nokian ja Finlaysonin tehtailla työskennellyt insinööri Josef Renggli, joka vaikuttaa olleen jonkinmoinen jokapäiväishöylä.

Teknisen osaamisensa ohella hän osoitti myös kulttuurista vireyttä, johtaen Nokialla ”henkilökunnan sivistyksellisiä ja soitannollisia pyrkimyksiä”, kuten vuoden 1930 *Teollisuuslehti* kertoo. Ja, niin kuin Keskinen tekstistä ilmenee, Renggli myös välitti Suomeen ensimmäisiä moottoripyöriä.

Renessanssimies on kokenut jonkinmoinen renessanssin itsekin: häntä on tämän vuo-

situhannen puolella käsitelty useammassakin artikkelissa, aina *Tekniikka & Talous* -lehdessä asti.

Niinpä ei ole tarpeen – eikä tilaakaan – käydä tässä läpi hänen toimeliaisuutensa kaikkia ilmentymiä.

Kerron kuitenkin pari Tampereen pyhäköiden kannalta kiintoisaa yksityiskohtaa.

Ensinnäkin: Renggli koetteli ylleen myös arkkitehdin viittaa. Jari Niemelän mukaan hän suunnitteli esimerkiksi Finlaysonin kirkon viereisen kaksikerroksisen piharakennuksen, joka on aikojen saatossa toimittanut muun muassa pesutuvan ja tallin virkaa.

Toiseksi: Renggli liittyy joulukuussa kertomaani tarinaan Keskustorin kuusista.

Olavi Toivola mainitsee hänen olleen vuonna 1894 ensimmäistä puuta puuhanneen toimikunnan jäsen; mahdollisesti patruuna von Nottbeckin luottomiehenä, mutta ehkä myös tuomassa pystytyksessä tarvittavaa tietotaitoa.

Ja kappas vaan: kun selaan joulukuun Sattumuksen muistiinpanojani, niin siellähän hänen nimensä taas komeilee. Miksiköhän kuva kirkon kulman pukumiehestä ei silloin pelmahtanut aivoihini?

Oikukas ilmiö, tuo intuitio!

Mikko Pollari

Lähteet: Keskinen, Pentti: *Olipa kerran Tampereella...* (Tampere-Seura, 1997); Niemelä, Jari: *Tiilestä tehty Tampere* (Tampere-Seura 2006); *Teollisuuslehti* 28.2.1930; Toivola, Olavi: Joseph Renggli. *Tammerkoski* 4/2008.

Pääsiäislauantai virittää keskustelun Kuolemaklubilla

Pääsiäislauantai 19. huhtikuuta on mitä sopivin ajankohta huhtikuuiselle Kuolemaklubille. Tuoloin vieraana on Anni Oksala, joka on toiminut oikeuslääkärinä 20 vuotta ja tehnyt noin 6000 ruumiinavausta.

Vapaa-ajallaan hän on kiinnostunut kutomisesta, lukemisesta sekä majakoista. Kesäisin Oksala viettää aikaa lammaspaimenena saarella.

Lankalauantaihin sopivia tekstejä ja runoja tulkitsevat näyttelijä-lausuja ja Alexander-tekniikan opettaja Riitta-Liisa Helminen sekä taiteilija, tutkija Teemu Mäki.

– Mitä koskettavampi runo, sitä vapaammin se liikkuu elämän ja kuoleman rajamaastossa, pohtii Helminen.

KUOLEMAKLUBI la 19.4. kello 20–22 Pispalan kirkossa. Lisää Kuolevainen-hankkeesta: kuolevainen.fi

Kuolemaklubin vieraana on oikeuslääkäri Anni Oksala.

Sana soi kristityn iloa

Kevätkauden viimeisessä Sana Soi -illassa 4. toukokuuta pohdiskellaan kristityn elämää monelta kantilta.

Musiikkivieraana on Magnificat-kuoro johtajanaan Jenni-Kristiina Liiri. Magnificat on Suomen Raamattuopiston oma sekakuoro, joka laulaa hengellistä musiikkia laudasta laitaan.

Illan puhujavieras, toimittaja ja tietokirjailija Janne Könönen pohdiskelee puheessaan kristityn iloa ja eloa.

SANA SOI su 4.5. kello 18 Finlaysonin kirkossa

Taiteen ja tieteen vuoropuhelussa aiheena perhe

Näytelmäkirjailija Sirkku Peltola on käsitellyt useissa näytelmissään perheen dynamiikkaa. Teemaa on käsitelty viimeksi Tampereen Työväen Teatterin näytelmissä *Kärpäset* ja *Mummun saappaassa soi fox*.

Aiheesta keskustelevat Sirkku Peltolan haastattelu perjantaina 2. toukokuuta teatteritieteen tohtori Outi Lahtinen, gerontologian professori, emerita Marja Jylhä sekä puheviestinnän professori Pekka Isotalus.

PERHE JA VUOROVAIKUTUS Sirkku Peltolan teoksissa –keskustelutilaisuus 2.5. kello 17.45–18.30 TTT:n Eino Salmelaisen näyttämön lämpiössä. Vapaa pääsy, ravintola avoinna

Kuva: Hannu Jukola

Surunauhojen kaipaamisesta

RENTOUDUN tekemällä käsitöitä ja käytän mielelläni kierrätysmateriaaleja. Eräänä päivänä järjestelin kaappiin kerääntyneitä kankaita, ja jäin pohtimaan, mihin voisin käyttää mustaa verhoakaan palaa.

Leikkasin sen suikaleiksi ajatellen, että mustatkin palaset katoavat kyllä ajan kanssa kirjaviin tilkkutöihin. Tulini kuitenkin huomanneeksi, että suikaleet muistuttivat vanhanaikaisia surunauhoja. Sellaisia, joita ennen vanhaan oli tapana kietaista käsivarteen, kun lähipiiriin oli osunut menetys.

Moni sosiaalista mediaa käyttävä on varmasti tullut nähneeksi tekstin, joka kehottaa olemaan kaikille kiltti tai ystävällinen, ”koska emme koskaan tiedä, minkälaisen vaikeuksien kanssa toinen saattaa elämässään kamppailla”.

NYKYKULTTUURISSA menetykset käsitellään yksityisesti ja nopeasti. Suru on yötyötä, sanotaan. Hautajaisten järjestämisestä tai jäämistöjen selvittämisestä saatetaan kyllä puhua, mutta niidenkin kokemusten raskaus kirkastuu kullekin vasta vuorollaan.

Yritämme paljon useammin ohittaa tunteiden monimutkaisen ja verkkaisen sitkeyden.

Suruaika julistetaan menetyksen kohdatessa melkein vain kuningashuoneissa, mutta se on kaunis, elämän muuttavaa tapahtumaa ja jälkeensä jääneiden tunteita kunnioittava ajatus. Suruaika viittaa pitkään kestoan, ja me yritämme paljon useammin ohittaa tunteiden monimutkaisen ja verkkaisen sitkeyden. Ehkä senkin takia meitä pitää muistuttaa olemaan itsellemme ja toisillemme kilttejä. Monen elämässä on pitkiä surullisia tai surumielisiä jaksoja.

Ehkä pitäisikin ottaa uudestaan käyttöön surunauha. Sellaisen voisi kietaista käsivarteen paitsi heti surun kohdatessa, myös myöhemmin, vaikka erityisen vaikeana aamuna.

SURUNAUHA on ennenkin ollut merkki vastaantulijoille, että muista tämä syy, jos näytän pois-osaolevalta. Lue hihasta, että tänään toivoisin ja tarvitsisin sitä, että olet minulle ystävällinen.

Kirjoittaja on professori ja Tampereen Työväen Teatterin dramaturgi

Kuva: Asta Kettunen

Talkkari pikkaraisiin kuuluva Mikko Rämö on auttanut myös tv-kanavien löytämisessä.

Vinkkejä tv-pulmissa saa myös pikkaraisilta

Mummon Kammarin pikkaraiset auttavat monenlaisissa kodin pienissä puuhissa. Yksi heistä, **Mikko Rämö**, on ollut mukana porukassa kuutisen vuotta.

– Tulini mukaan tuttavien suosituksesta. Olin jäänyt eläkkeelle, ja kun muutimme Kankaanpäästä Tampereelle, aloin miettiä, että mitä tekisin.

Rämö on ollut tukena lähinnä kaupungin keskustassa. Hän arvioi ehtineensä laittaa seinään jo toistasataa taulua, mutta myös tietokoneiden ja televisioiden kanssa on tullut puuhattua. Teräväpiirtoon siirtyminen on tuonut eteen televisiokanavien uuden haun, ja sormi on saattanut mennä suuhun.

– Ensimmäinen hätäntynyt soitti jo ennen joulua, kun tästä asiasta oli alettu puhua.

Kanavat olivat kadonneet, kun niiden paikat vaihtuivat.

Vanhat perustasoiset lähetykset loppuivat Yleisradion tv-kanavilta maaliskuun lopussa. Rämö arvelee monen tulleen kaupasta älytelkkari kainalossa, mutta jos vanha televisio ei tue teräväpiirto-lähetyksiä, myös edullisen HD-viritimellä varustetun digiboksin hankkiminen auttaa. Laitteiden toimivuus ja sopivuus kannattaa varmistaa myyjältä.

Kaupallisten kanavien siirtyminen pelkään teräväpiirtoon tapahtuu kesäkuun lopussa. Vinkkejä antavat ammattitaitoiset kauppiat, ja tukea löytyy myös osoitteesta hdtvopas.fi. Teknisissä ongelmissa antennitalouksia auttavat asentajat, kaapelitalouksissa operaattorit ja taloyhtiöissä isännöitsijät.

Asta Kettunen

12. vuosikerta

Kustantaja / julkaisija: Tampereen ev. lut. seurakunnat

Toimitus:

päätoimittaja Kirsi Airikka, 050 381 0970
toimitussihteeri Asta Kettunen, 050 438 2716

s-posti: toimitus@siltalehti.fi ja etunimi.sukunimi@evl.fi

Osoite: Seurakuntien talo, Näsilinnankatu 26, PL 226, 33101 Tampere

Kaupalliset ilmoitukset:

Mediamyynti Sacrum-Kotimaa Oy
Juha Kurvinen p. 040 665 5983
Kati Kinnunen p. 044 491 3199
s-posti:
etunimi.sukunimi@kotimaa.fi

Jakelu: Tamperelainen

Jakelupalaute: jakelupalaute.fi/
silta tai Suomen Suoramainonta
Tampere, 040 085 9766

Tilaukset:

sari.laakso@evl.fi, 03 219 0111

Taitto: Timo Saarinen / pelagus.fi

Painosmäärä: 90 000 kpl

Paino: Sanoma Manu, Tampere

ISSN 2342-0979 (painettu)

ISSN 2342-0987 (verkkojulkaisu)

Läheisen ihmisen menettäminen itsemurhan kautta on ollut käännekohta Annukka Valon elämässä. Kokemuksista ja päiväkirjateksteistä syntyi näytelmä *Kaikki vanha meni rikki*.

Kuva: Hannu Jukola

Kun kaikki vanha meni rikki

Kun menettää läheisen ihmisen itsemurhan kautta, on pysyvästi toisella puolella. Se kuulostaa karulta, mutta niin olen kokenut, miettii teatteripädagogi, ohjaaja **Annukka Valo**, jonka tekemä *Kaikki vanha meni rikki* -näytelmä on omakohtainen puheenvuoro läheisen itsemurhan aiheuttamasta traumasta.

Annukka Valon pikkuveli teki itsemurhan vuonna 2021, vain 34-vuotiaana.

– Olimme lapsuudessa tiivis kaksikko, koska meillä oli vain puolentoista vuoden ikäero. Hän oli kaikissa valokuvissa aina vieressäni, vielä aikuisenakin, muistelee Valo, joka haluaa kunnioittaa teoksella veljensä muistoa.

Esityksen käsikirjoitus on koostettu pääosin päiväkirjamateriaalista, jonka Valo kirjoitti kaksi vuotta veljensä kuoleman jälkeen.

– Kirjoittaminen on aina ollut minulle luonteva väylä ilmaista itseäni, ja yritin myös keksiä keinoja käsitellä suruani. Materiaalia syntyi paljon, ja taiteilijana minulle tuli sisäinen pakko tehdä esitys.

Läheisen ihmisen menettäminen on ollut käännekohta Valon elämässä.

– Olen ollut aika suorituskeskeinen ihminen, ja oma arvomaailmani meni isoon tarkasteluun. Samalla myös monet ihmisuhteeni muuttuivat.

Suru on vaiettu asia

Valo on kokenut, että suru on edelleen

tabu, jokseenkin vaiettu asia suomalaisessa yhteiskunnassa. Kuolemasta puhuminen on monille niin vaikeaa, että surevaa ystävääkään ei välttämättä uskalleta kohdata.

– Esitys on luonteva jatkumo työhöni, sillä olen aina halunnut mennä kohti yhteiskunnassa vaiettuja ja piilotettuja asioita, kertoo taiteilija, joka on tehnyt muun muassa vankilateatteria.

Valosta tuntuukin, että surun käsitteleminen on Suomessa sallittua vain muutamissa paikoissa ja tilanteissa.

– Niitä ovat kirkko, sururyhmät, terapiaistunto ja luonto. Vertaistukea koen saaneeni ihmisiltä, jotka ovat itse kokeneet saman trauman, miettii Valo, joka on saanut tukea perheeltään sekä Tampereen seurakuntien ja Surunauha-yhdistyksen sururyhmistä.

Ryhmät olivat hänelle käänntekeviä ja arvokkaita kokemuksia.

– Sain käsitellä suruani saman kokeneiden ihmisten kanssa, eikä tarvinnut varoa mitään sanomisia. Kaikki tunteet, myös viha ja katkeruus, olivat sallittuja, eikä kukaan säikähtänyt kielteisiä tunteita.

Esityksen yksi viesti onkin, että Valo haluaa kyseenalaistaa länsimaista puhe- tapaa.

– Kaiken ei tarvitse aina olla niin myönteistä. Toivon, että ihmiset uskaltaisivat mennä myös omia kielteisiä tunteitaan kohti.

Teatteri

**Kaiken ei
aina tarvitse
olla niin
myönteistä.
Toivon, että
ihmiset
uskaltaisi-
vat mennä
myös omia
kielteisiä
tunteitaan
kohti.**

– Toivon myös, että jokainen ihminen voisi pohtia, miten kohdata läheisensä menettäneen ihmisen. Pelkkä läsnäolo ja kuunteleminen ovat ainakin mi-
nua auttaneet, ja aina voi kysyä, miten toinen voi.

Käsikirjoituksen on dramatisoinut dramaturgi Liila Jokelin, ja ohjauksesta vastaa Hanna Ryti. Esityksessä on myös runsaasti kehollisuutta korostavaa liikemateriaalia, ja sen ohjaamisesta vastaa Tiia-Mari Mäkinen. Näyttelijäntöyön ohjauksellinen apu tulee Karo Lauroselta. Äänisuunnittelijana on Tuomas Teittinen.

– Halusin kerätä monitaiteellisen työryhmän esityksen tekemiseen. He ovat ihmisiä, joihin luotan ammatillisesti ja myös henkilökohtaisesti. Tiedän, että he kohtelevat materiaalia kunnioittavasti, mutta samalla taiteellisesti tinkimättömästi, kertoo Annukka Valo, joka näyttellee itse esityksessä Timo Teernin kanssa.

Esityksen on tuottanut Vimma Kollektiivi, ja sitä on esitetty Koko-teatterissa marraskuussa 2024 Helsingissä.

Kirsi Airikka

Lyhennetty esitys ja yleisökeskustelu 26.4. kello 15 Metso-kirjaston Lehmus-salissa. Tilaisuuden järjestää Osuuskunta Vimma Kollektiivi. Yhteistyökumppanina Tampereen seurakunnat. Liput: ennakkoon 14 € vimmakollektiivi.fi, ovelta 15 €

Dietrich Bonhoeffer (Jonas Dassler, oik.) tutustuu New Yorkissa opiskellessaan Harlemin pastoreihin (David Jonsson ja Clarke Peters).

Natseja vastustaneesta Bonhoefferista elokuva

Maaliskuussa sai Suomessa ensi-iltansa yhdysvaltalainen elokuva *Bonhoeffer* (2024), joka kertoo natseja vastustaneen saksalainen teologin Dietrich Bonhoefferin (1906–45) elämäntarinan.

Bonhoeffer on jättänyt pysyviä jälkiä historiaan, sillä hänen tekstejään luetaan edelleen – ja lauletaankin. Virren 600 *Hyvyyden voiman ihmeelliseen suojaan* teksti perustuu Bonhoefferin runoon, jonka hän kirjoitti vankeudessa uudenvuodentervehdykseksi läheisilleen ja sukulaisilleen.

Vankilassa syntyivät myös hänen tunnetuimmat kirjoituksensa, jotka sodan jälkeen koottiin kirjaan *Kirjeitä vankilasta 1943–45*. Vankeudesta Bonhoeffer ei koskaan päässyt, sillä hänet hirtettiin Flossenbürgin keskitysleirillä 9. huhtikuuta 1945 vain kuukausi ennen Saksan antautumista.

Todd Komarnickin ohjaama ja käsikirjoittama Bonhoeffer on tavanomainen elämäkertaelokuva, jossa käydään läpi päähenkilön elämän käännteitä lapsuuden päivistä alkaen. Bonhoefferin lapsuus- ja nuoruusvuodet, natsien valtaannousu ja sodan

Elokuva

loppuvuosien vankilajaksot vuorottelevat elokuvan kerronnassa.

Toiveikkain vaihe Bonhoefferin elämässä sijoittuu opiskeluaikaan New Yorkissa, jossa hän ystävystyy mustaihaisen opiskelutoverinsa kanssa ja pääsee mukaan Harlemin uskonnollisiin piireihin ja jazz-klubeillekin. Samalla hän saa omakohtaista kokemusta rasismista, joka kirjaimellisesti iskee vasten kasvoja.

Vielä pahempaa on edessä kotimaassa, missä natsipuolue nousee valtaan vuonna 1933. Bonhoeffer järkyttyy nähdessään, miten ihmiset palvovat Adolf Hitleriä kuin epäjumalaa. Hän vaatii, että kirkko ja papisto nousisivat Hitleriä vastaan, mutta osa papeistakin on Hitlerin pauloissa. Bonhoeffer saa pian huomata, että vain harvoilla on uskallusta nousta pahuutta vastaan.

Elokuva on trillerimäinen esitys Dietrich Bonhoefferin elämänvaiheista, mutta kovin syvälliselle tasolle siinä ei päästä. Poikkeuksellista rohkeutta osoittanut henkilö olisi ansainnut paremman elokuvan.

Kaarina Lehtisalo

Musiikkia ihmisten kohtaamisesta ja menettämisestä

PERJANTAINA 25. huhtikuuta kello 19 alkaen Pispalan kirkossa kuullaan seitsemän Leena Julinin säveltämää kappaletta, joista neljä pohtii lähimmäisen kohtelua ja kolme etsiskelee sanoja surun ilmaisemiseen. Ne kaikki ammentavat kristillisestä perinteestä. Yhteen kappaleeseen sisältyy myös Burkhard Waldisin säveltämän virren 431 sävelmä.

Esiintyjät:

- Harjun Kamarikuoro, joht. Heikki Liimola
- Helianna Herkkola, laulu
- Tuisku Hillilä, live-elektroniiikka
- Leena Julin, sävellykset, kanttilointi
- Helga Karen, piano
- Timo Kiiskinen, urut

Lisää sivulla A 20

Taiteilija-tutkija Leena Julinille kristillisyyttä ja uskonnollisuutta ovat tapa sanoittaa ihmisyyttä.

Kuva: Eisa Vähänen

Viime vuonna Kamarikuoro Näsi juhli 25-vuotista toimintaansa.

Näsi kilpailee ja konsertoi

Kamarikuoro Näsi kilpailee Tallinnan kansainvälisessä kuorokilpailussa 24.–27. huhtikuuta. **Julia Lainema** on luotsannut Näsiä vuodesta 2023.

– Tallinnaan lähdemme antamaan parhaamme ja esittelemään uusille kuulijoille vahvaa ilmaisua ja ohjelmistomme vivahteikkaita sävyjä, hän kertoo.

Näsi esittää kilpailuohjelmistonsa Aleksanterin kirkossa lauantaina 5.4. kello 18. Ohjelma koostuu Tallinnan kilpailuorganisaation määrittämistä ja kuoron vapaasti valitsemista teoksista. Illan aikana kuullaan perinteistä ja uudempaa tuotantoa.

Konserttiin on vapaa pääsy. 15–20 euron ohjelmia saa kuorolaisten kautta ja tapahtumailtana kirkon ovelta.

Vuonna 1999 perustettu Näsi koostuu musiikin ammattilaisista ja kokeneista harrastajista. Kesäkuussa se osallistuu Tampereen Sävelen kuorokatselmukseen.

Virsiä kautta aikojen

Tampereen kanttorit tarjoavat mahdollisuuden kokea virsien rikkautta kuluvan vuoden aikana Messukylän, Viinikan ja Pispalan kirkkoissa järjestettävissä Virsiä kautta aikojen -konserteissa.

Niissä kuullaan virsiä eri teemoilla ja niitä on mahdollisuus laulaa myös yhdessä. Messukylän kirkon paaston ja pääsiäisen ajan virsiin keskittyvä ilta sunnuntaina 13.4. kello 17 on konserteista ensimmäinen.

Palmusunnuntain konsertissa esiintyy Tampereen seurakuntien kanttoreita sekä Maaret Mani-Korpi, huilu, Saana Seppälä, trumpetti ja Liina Viljamaa, sello. Tilaisuuden juontaa Jari Kuusi.

Viestiveljien matka jatkuu...

Vaikka jo yli 31 vuotta on takanapäin, Viestiveljet palvelevat edelleen täydellä innolla eri yhteyksissä laulun ja sanan merkeissä. Näin toteaa kuoronjohtaja **Jarmo Ojanperä**.

– Keski-ikä on tosin noussut, mutta miehiä on tullut lisää aina sopivasti.

Kuoro laulaa kirkkoissa, seurakuntakodeissa ja seurakunnissa sekä palvelutaloissa Tampereella. Se toivottaa ihmiset tervetulleiksi perinteiseen vapaaehtoisen musiikkijuhlaan Aleksanterin kirkossa keskiviikkona 30.4. kello 19.

Lisää konsertteja sivulla B 8

Silta 4/2025 A 19

Harjun Kamarikuoro kantaesittää Leena Julinin säveltämän sielunmessun Pispalassa.

Kuva: Pasi Kiskolainen

Tuore sielunmessu saa kantaesityksen Tampereella

Pääsiäisen jälkeisenä perjantaina Pispalan kirkossa kuullaan uutta musiikkia osana **Leena Julinin** väitöskirjatutkimusta *Shared humanity. Artistic research on recognizable and non-recognizable elements for present-day people in the Christian tradition.*

Tutkimuksen lähtökohta on ajatus uskonnosta ihmisyyden heijastumana. Art as research -menetelmällä Sibelius-Akatemiaan tekeillä oleva tutkimus sisältää artikkeleita, taidenäyttelyn ja kaksi konserttia.

– Haluan laajentaa kirkkomusiikin käsitettä. En ajattele tekeväni hengellistä musiikkia. On hankalaa, jos käyttää sanoja kirkkomusiikki tai hengellinen musiikki. Niistä tulee heti tietty mielikuva, joka ei vastaa sitä, mitä teen, miettii kirkkomusiikon koulutuksen saanut Leena Julin.

Pispalassa kuullaan Julinin säveltämä sielunmessu *Requiem kuolleen omaiselle* sekä kappaleita kohtaamisesta ja menettämisestä.

– Requiem pyrkii olemaan tunnukseton, mutta sellainen, johon voi surun hetkellä ripustautua, vaikkei itse ole uskonnollinen, hän kuvailee.

Leena Julin on valmistunut myös teologian maisteriksi ja työskennellyt pappina. Väitöksessä hän tarkastelee kristinuskon ja nykyihmisen yhtymäkohtia ja törmäyspisteitä kolmen pääteeman kautta. Tavoitteena on tarjota jotakin samaistuttavaa vakaumuksesta riippumatta.

Lohdun näkökulma

Uskonnolliselta kieleltä Julin toivoo, ettei se verhoudu teologiaan.

– Uskonnollisen kielen pitää olla kaikkien käytössä. Se ei ole varattu tietyllä tavalla ymmärtäville tai ole vain tunnustuksellisten tahojen käytössä, vaan sillä voidaan osoittaa ihmisyyttä käytännön kohtaamisissa. Parhaimmillaan se voi auttaa jakamaan asioita ja löytämään jotain yhteistä. Tämä voi lisätä ymmärrystä välillemme, hän tähdentää.

Tähän missioon Julin on sukeltanut siteerataksaan piispoja ja kirkolliskokousten työryhmiä.

– Otan konsertissa kantaa evankelisluterilaisen kirkon puheaiheisiin. Yhden kappaleen sanoituksissa on suoria lainauksia kirkolliskokousten pöytäkirjoista.

Requiemissä on perinteinen sielunmessuteksti, mutta näkökulma on levon pyytäminen surevalle.

– Näkökulma on vaihtunut kuolleen kuolleen menettäneeseen. Se on koko kappaleen idea.

– Olen poistanut kaikki tunnustukselliset osat, paljoa ei jäänyt tosin jäljelle, ja vaihtanut persoonan yksikön ensimmäiseen.

Julin haluaa rakentaa siltoja huolimatta siitä, miten kukakin uskoo.

– On vastakkainasettelua sen suhteen, onko joku uskova tai ei. Kaikki kohtaamme saman tyypisiä asioita, mietimme rajallisuutta ja elämän tarkoitusta.

Elisa af Hällström

Konsertin tiedot sivulla A 19

AnsSilta | Anssi Rauhala

